

Arbetsgång för tobaksförebyggande arbete inom förskola, skola och fritidsverksamhet i Haninge kommun

Syftet med att ta fram riktlinjer och handlingsplan för det tobaksförebyggande arbetet är att tydliggöra skolans förhållningssätt till tobak och därigenom underlätta den enskilde medarbetarens samt elevernas förhållningssätt till tobak. Här följer ett förslag på arbetsgång:

Steg 1. Bilda en arbetsgrupp i samverkan med andra professioner

Rektor eller ledning utser en arbetsgrupp bestående av pedagoger, elevhälsa och övrig personal. Rektor bör driva arbetet eller ge ett tydligt mandat till arbetsgruppen att ta beslut som leder arbetet framåt. Detta är viktigt för att skapa legitimitet och effekt i arbetet. Det är viktigt att även elever och besökare i fritidsverksamheten involveras i arbetet.

Tips! Bestäm mötesdatum regelbundet över en termin i förväg samt vem som är sammankallande och ansvarig för dokumentation. Få tydlighet i hur mycket arbetstid och resurser gruppen har till förfogande.

Steg 2. Nulägesbeskrivning

Kartlägg och sammanställ kort hur situationen ser ut i er verksamhet när det gäller bruk av tobak så som rökning och snusning, men även om det förekommer exempelvis e-cigarett.

- Tobaksanvändning bland elever och personal
  - Var och när används tobak inom vår verksamhet, vårt verksamhetsområde?
  - Vad görs idag när det gäller tobak?

Steg 3. Handlingsplan

En handlingsplan med tid, aktiviteter och ansvarig för dessa ger en konkret arbetsgång för att uppnå det tobaksförebyggande arbetets vision och mål. Det är viktigt att planen har ett realistiskt tidsperspektiv. Handlingsplanen är ett separat arbetsdokument och kan innehålla bland annat:

- Mötesdatum för arbetsgrupp
- Föreläsning/utbildning till personal och elever
- Remissdatum
- Fastställande av policy
- Start av policy

Steg 4. Tobakspolicy som ligger i linje med kommunens övergripande riktlinjer

- Ta fram underlag till en policy som innehåller dessa delar:
- Skolans vision eller mål med policyn.
- Definitioner, regler, rutiner.
- Gemensamt förhållningssätt.

- Främjande, förebyggande och åtgärdande insatser.
- Utvärdering av insatser.

Steg 5. Delaktighet och inflytande

Policyn bör skickas på remissrunda till all personal och elever då det förbättrar förankringen i verksamheten. Det är viktigt att eleverna blir delaktiga i processen, exempelvis genom elevråd eller hälsoteam. Ta upp för- och nackdelar, ansvarsfördelning i personalgruppen och kom överens om ett gemensamt förhållningssätt.

Steg 6. Redigera och fastställ policy

Redigera och fastställ policyn utifrån det som framkom från personal och elever på remissrundan.

Steg 7. Information

Informera och kommunicera med personal, elever och föräldrar om arbetet för en tobaksfri förskola, skola och fritidsverksamhet och att det finns ett policydokument för arbetet. Exempelvis via brev hem vid terminstart, hemsida, mentorsamtal, föräldramöten, Öppet hus m.m.

Steg 8. Genomförande

Genomför de olika insatserna i policyn enligt handlingsplanen.

Steg 9. Uppföljning och utvärdering

Utvärdera kontinuerligt samt revidera policyn vid behov. Kvalitetsarbetet handlar om att synliggöra det ni gör och följa upp vad det leder till. Genom att planera, följa upp, analysera, dokumentera och utveckla arbetet kan ni skapa och dela kunskap om vad som fungerar bra och minder bra.